

Дисципліна: Метафізика історії музики (I курс, 2 семестр)

Освітній ступінь «магістр»

спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»

Спеціалізації: Музикознавство, Композиція, Музична режисура, Фортепіано

Укладач: **Жаркова В.Б.**, доктор мистецтвознавства, професор

Питання для самостійного вивчення

Основні аспекти метафізичного бачення історії музики Нового часу.

Сутність кардинального повороту в процесі розвитку західноєвропейської музики у XVII ст. Відкриття емоційного світу людини та його відлуння у новій жанрово-естетичній системі XVII ст. Метафізичні мркування Р.Декарта та їхнє відлуння у музичній практиці XVII ст. Трагування категорії субстанції в метафізиці Декарта. Погляди на музику в трактаті «Компендіум музики». Теорія афектів Декарта. Нове розуміння музики як мови почуттів.

Унікальність вирішення метафізичних запитань в українській культурі XVII ст. Партесний концерт та кант у системі світоглядних орієнтирів української людини Нового часу.

Тема: Категорія порядку в музиці XVIII століття.

Роль музики у філософській системі Лейбниця. Поєднання механічних (математична основа музики) та метафізичних (Бог як творець Всесвіту) чинників у музиці за Лейбницем. Математична сутність музики та інтуїтивність її сприйняття. Універсальність зв'язків музики із Всесвітом. Музика як «фрагмент» порядку, пропорції, краси, створених Богом. Лейбниць і Бах.

Трансцендентальний метод Канта у спрямуванні на музику. Музика як «явище само в собі», ноуменальне та трансцендентне. Роль суб'єкта у процесі трансформації трансцендентної музики у феномен, який сприймає душа та розум. Категорія музичного смаку. Критерії аналізу суджень музичного смаку. Проблема новаторства та геніальності у мистецтві. Вплив концепції Канта на сучасників. Кант і Бетховен.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. *Жаркова Валерия*. Десять взглядов на историю западноевропейской музыки. Тайны и желания Homo Musicus. Монография. Том 2. Киев. ArtHuss. 2020. 256 с.
2. *Жаркова В.* О новых ориентирах европейской музыкальной культуры XVII века / В. Жаркова // *Київське музикознавство. Культурологія та мистецтвознавство*. Зб. статей. – Вип. 38. – Київ. – 2011. – С. 104-113.
3. *Жаркова В.* Становление принципов «новой музыки» на заре Нового времени (эстетика и музыкальная практика) / В. Жаркова // *Проблемы взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти* : зб. наук. статей. ХДМУ ім. П. І. Котляревського : Когнітивне музикознавство-2. – Харків : Вид-во «С.А.М.», 2011. – Вип. 32. – С. 89-98.
4. *Жаркова В.* Творческие прозрения Клаудио Монтеверди и учение об аффектах в его эпоху / В. Жаркова // *Київське музикознавство. Культурологія та мистецтвознавство*. Зб. статей. – Вип. 36. – Київ, 2011. – С. 28-37.
5. *Мартынов В.И.* Зона opus posth, или Рождение новой реальности / Владимир Иванович Мартынов. – М. : Классика-XXI, 2005. – 285 с.
6. *Орлов Г.* Древо музыки / Г. Орлов. – Спб. : Композитор*Санкт-Петербург, 2005. – 440 с.
7. *Кириллина Л.* Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX веков : в 3 ч. / Л. Кириллина. – [Ч. 1] : Самосознание эпохи и музыкальная практика. – М. : МГК им. П. И. Чайковского, 1996 – 192 с.; Ч. 2 : Музыкальный язык и принципы музыкальной композиции. – М. : Композитор, 2010. – 334 с.; Ч. 3 : Поэтика и стилистика. – М. : Композитор, 2007. – 376 с.

Додаткова література

8. *Захарова О.* Риторика и западноевропейская музыка XVII – первой половины XVIII века: принципы, приемы / О. Захарова. – М. : Музыка, 1983. – 77 с.
9. *Лобанова М.* Западноевропейское музыкальное барокко: проблемы эстетики и поэтики / М. Лобанова. – М. : Музыка, 1994. – 320 с.
10. *Харнокурт Н.* Музыка як мова звуків / Н. Харнокурт. – Суми : 2002. – 184 с.